

Skriva och läsa

En mänsklig hjärna är inte förberedd för att lära sig läsa och skriva.

Skriva och läsa

En mänsklig hjärna är inte förberedd för att lära sig läsa och skriva.

Inte så få barn upplever det rent fysiskt som att hjärnan stretar emot. Den vill inte koppla samman krumelurerna på pappret med ljud.

Ca en tredjedel av alla barn har större utmaningar än övriga.

Skriva och läsa

En mänsklig hjärna är inte förberedd för att lära sig läsa och skriva.

Är det ändå bra att lära sig läsa och skriva?

Vilka fördelar har den som kan läsa och skriva?

Skriva och läsa

Vilka fördelar har den som kan läsa?

Kraftfullt sätt få och bearbeta kunskap, bl.a. möjligt att

- skumma, översiktsläsa
- läsa rubriker först
- selektivt gå tillbaka, koppla ihop stycken man vill jämföra; läsa om sådant som är svårförståeligt
- repetera

Skriva och läsa

Vilka fördelar har den som kan läsa? forts

Läsande har stora frihetsgrader

- ej hänvisad till sekventiell, förutbestämd ordning eller tempo
- Kan skaffa överblick och sen göra nedslag, selektivt hoppa över stycken (med en uppfattning om vad man hoppar över)

Skriva och läsa

Vilka fördelar har den som kan skriva?

Skrivande har likaså stora frihetsgrader

i hur man kan bygga eller komponera en text

- Göra outline/skelett
- Testa olika strukturer
- Om digitalt: flytta om stycken eller meningar, stryka avsnitt, kommentera osv.

Skriva och läsa

Det finns också fördelar som ligger på ett annat än det mer 'praktiska' planet.



Skriva och läsa



- Hjärnan konfigurerar om sig
 - Nya förbindelser
 - Ökad nybildning vit substans
- Snabbare kommunikation mellan nervceller,
vilket man har nytta av i all informationshantering

Skriva och läsa



Skarpare och snabbare infohantering. Blir bättre på

- att tänka och lösa problem med precision
- minnas korrekt, hitta lagrad information
- att tänka abstrakt
- att planera och tänka framåt
- kommunicera och förstå (ordförråd, snabbhet m.m.)

Skriva och läsa



Skriva har liksom läsande djupgående positiva effekter

- “grå celler” (grey matter cells) stimuleras
- tränar hitta ord
- tränar satt kapa helheter och berättelser, få fram en röd tråd
- tränar att göra ngt begripligt för ngn annan...
... och för en själv

Skriva och läsa



Träna sitt skrivande är att träna sitt tänkande

“Skrivande är som *work-out* för hjärnan”

Utveckla sitt skrivande (och tänkande); jobba med sina texter – grundtips

- *Tänk på skrivande som en iterativ process*
- *Be någon annan läsa och återkoppla*
- *Läs texten högt själv*
- *Prova att korta texten! (och ev. förenkla)*
- *Jobba ordentligt med rubriker, layout, övergångar mellan stycken, osv.*
- *Säkra att du undviker sänken som: särskrivningar, felaktig användning av ”dem”; ordsallad utan substans; illa stavad text*